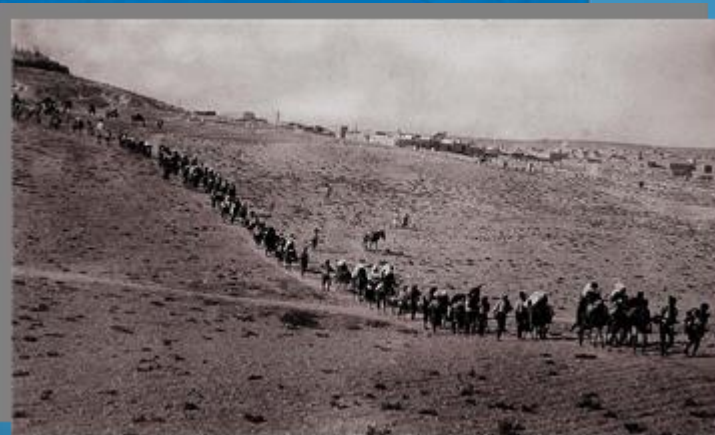
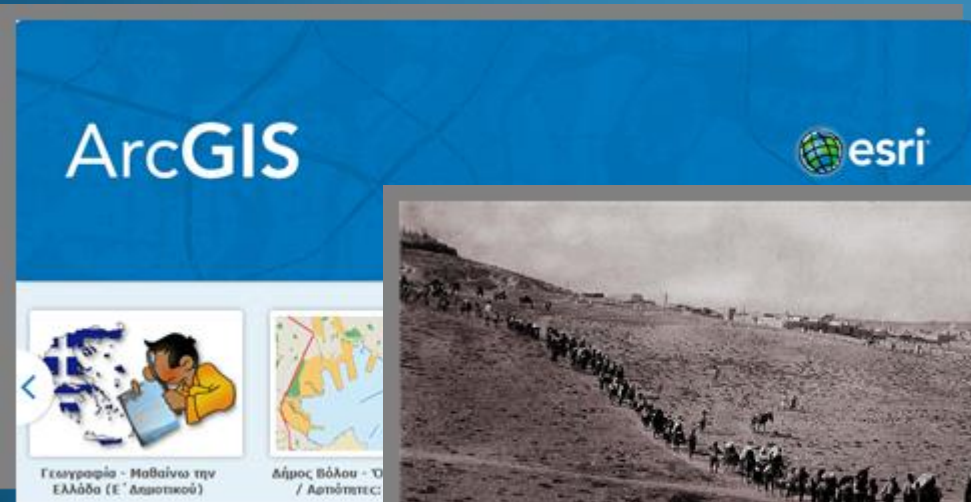

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

“Η Χαρτογραφία σε έναν κόσμο που αλλάζει”

Διαδραστικός – διαδικτυακός ιστορικός χάρτης, της υποχρεωτικής μετανάστευσης των Ποντίων από το Πόντο, 1916-1925, και της εγκατάστασής τους στην Ελλάδα.

Κυριακή ΚΟΤΑΡΙΔΟΥ,
Νίκος ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ

*Παιδαγωγικό Τμήμα
Δημοτικής Εκπαίδευσης
ΑΠΘ*

Παιδαγωγική Χρήση Ψηφιακού χάρτη

- Τα στοιχεία που ο εκπαιδευτικός επιθυμεί να δείξει είναι αποτυπωμένα στην οθόνη με τη μορφή συμβόλων => διευκόλυνση πρόσληψης νέων πληροφοριών από τους μαθητές.
- Δυνατότητα ψηφιακών χωρικών Αναζητήσεων ≠ Αναλογικό Χάρτη => Καλλιέργεια Χωρικής σκέψης
- Ένας ψηφιακός χάρτης μπορεί να λειτουργήσει ανακαλυπτικά για τον χρήστη μαθητή

- Οι έννοιες, Χάρτες και Προσανατολισμός και Θέση και Χρονολογία μπορούν να συσχετιστούν όταν το ιστορικό γεγονός «ζωντανεύει» μέσα από ένα διαδραστικό χάρτη
- Δυνατότητα συνδυασμού οπτικού υλικού (εικόνων, ταινιών) με το Χάρτη
- Τεχνολογικά μέσα= έξαψη ενδιαφέροντος των παιδιών
- Εμπλουτισμός μαθήματος Ιστορίας: συζητήσεις, απομόνωση επιλεγμένων τμημάτων του χάρτη, επιλογή τμημάτων του χάρτη βάση του χρόνου και του τόπου μελέτης => ευκολότερη πρόσληψη και κατανόηση πληροφοριών

Σκοπός και Στόχος της εργασίας

- Παρουσίαση μιας νέας προσέγγισης στη διδασκαλία ιστορικών γεγονότων με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας
- Διευκόλυνση τόσο της διδακτικής όσο και της μαθησιακής διαδικασίας → κινητοποίηση ενδιαφέροντος μαθητών
- Παρέχει δυνατότητες διεξαγωγής διαθεματικής διδασκαλίας (συνδυασμός Ιστορίας και Γεωγραφίας)

- Ανάδειξη των περιοχών του Πόντου, απ' όπου μετακινήθηκαν οι Ελληνοπόντιοι και των περιοχών της Ελλάδας όπου εγκαταστάθηκαν
- Δυνατότητα επιλογής και προβολής μόνο των θεματικών επιπέδων που ο εκπαιδευτικός θέλει να δείξει και που σχετίζονται με το θέμα της διδασκαλίας του
- Αξιοποίηση πολλών δυνατοτήτων του λογισμικού ArcGIS online → ευκαιρία σε μαθητές και δασκάλους να κατανοήσουν και να χειριστούν πλήρως το λογισμικό

Μεθοδολογία

Άντληση πληροφοριών:

- «Η Έξοδος των Ελλήνων του Καρς (1919-1921)», Ιωάννης Φ. Καζταρίδης, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη- Αθήνα 1996» (1 θεματικό επίπεδο)
- «Από τον Πόντο στην Ελλάδα: διαδικασίες διαμόρφωσης Εθνοτοπικής ταυτότητας», Κυριακίδη Αφοί, 1994, βάση του οποίου δομήθηκε το θεματικό επίπεδο με τίτλο «Έξοδος Καρς 1912 (1 θεματικό επίπεδο)
- «Η Έξοδος» Τόμος Γ, Μαρτυρίες από τις επαρχίες του Μικρασιατικού Πόντου, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, Αθήνα 2013 (24 θεματικά επίπεδα)

- Διαδικτυακό λογισμικό ArcGIS Online
 1. Δημιουργία δωρεάν λογαριασμού
 2. Κατασκευή χάρτη της επιλογής του
 3. Χρήση έτοιμων χαρτών
 4. Χρήση ποικίλων συμβόλων
 5. Δυνατότητα χωρικών ψηφιακών αναζητήσεων

- Τελική μορφή χάρτη:

1. 26 Θεματικά επίπεδα
2. Κάθε επίπεδο αναπαριστά την Έξοδο μιας ολόκληρης περιφέρειας
3. Τοποθέτηση επιπέδων βάση της χρονολογικής ακολουθίας
4. Σύμβολα:

- Σπιτάκια → χωριά και πόλεις. Κάθε σπίτι ενώνεται με το επόμενο με μια γραμμή, πάνω στην οποία υπάρχει ένα βέλος που δείχνει τη διεύθυνση της πορείας
 - Πινέζα → λιμάνια αποβίβασης
 - Κουκίδα → περιοχές τελικής εγκατάστασης
5. Κάθε σημείο περιλαμβάνει μια μικρή περιγραφή και μια εικόνα
6. <http://arcg.is/22pydrC> και <http://www.digital-earth.edu.gr/index.php/el/map-menu>

Δείγματα του χάρτη

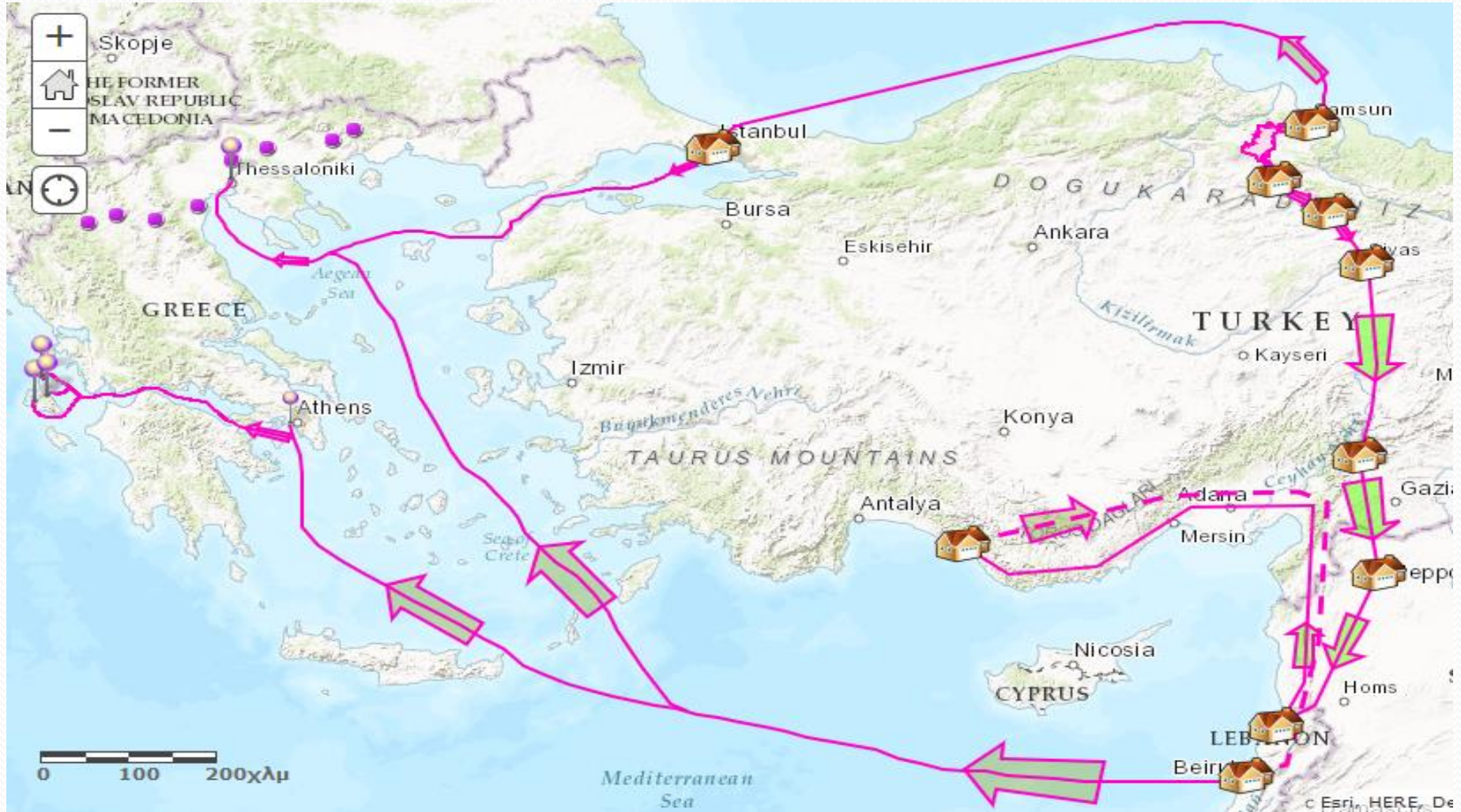
Διευκρίνηση:

Οι πορείες που καταγράφηκαν στον τελικό χάρτη περιλαμβάνουν κυρίως τις μεγάλες πόλεις του Πόντου από τις οποίες πέρασαν οι εξόριστοι.

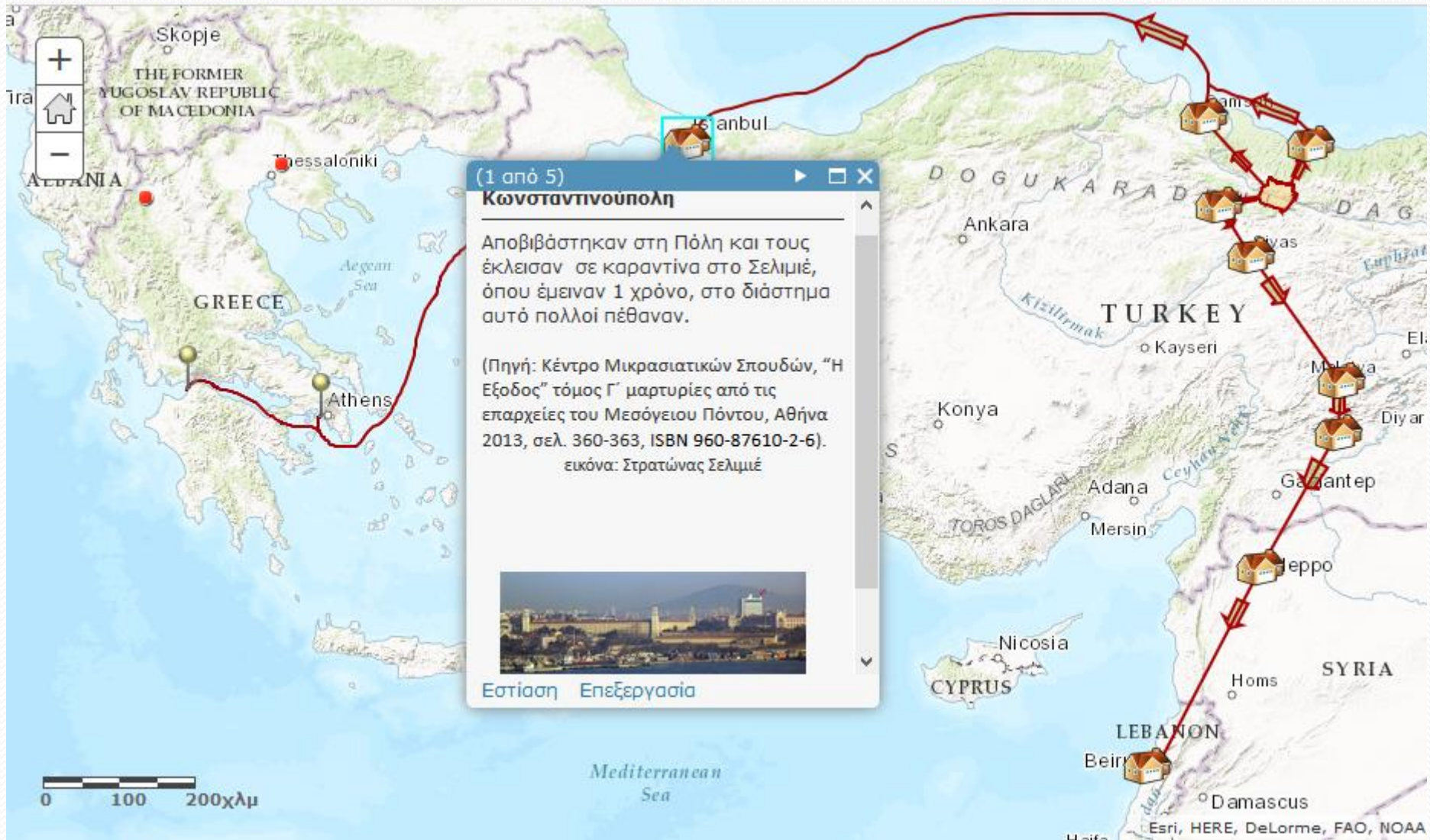
• Έξοδος περιφέρειας Σεβάστειας 1919- 1923 (Πηγή: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2013: 347- 356) Χάρτης 1

- Έξοδος περιφέρειας Κάβζας 1921- 1923 (Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2013: 99- 111) Χάρτης 3

Έξοδος περιφέρειας Ρεσαδιέ 1921- 1924

Συμπεράσματα

- Το μάθημα εκσυγχρονίζεται
- Πιο παραστατική διδασκαλία → Αποτελεσματικότερη μάθηση
- Χρήση απλοϊκής γλώσσας => κατανοητός απ' όλους
- Δυνατότητα άμεσης διαδικτυακής αναζήτησης → ταχύτερη διεξαγωγή μαθήματος
- Χρήση και κατασκευή άλλων χαρτών => οι μαθητές μπορούν να ανταποκριθούν τόσο στην κατασκευή όσο και στην αξιοποίηση τέτοιων χαρτών

- Η επιλογή του χαρτογραφικού επιπέδου πάνω στο οποίο θα δουλέψει η τάξη, επιτρέπει:
 1. Συνδυασμό όποιων χαρτογραφικών επιπέδων θέλουν
 2. Συγκρίσεις επιπέδων
 3. Εκτιμήσεις επιπέδων

- Που έχουν ως αποτέλεσμα:
 1. Αξιοποίηση δεδομένων (ιστορικών, γεωγραφικών)
 2. Ανάπτυξη κρίσης

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!